

Spis treści

CZĘŚĆ I Podstawy chirurgii okulistycznej

George W. Weinstein

ROZDZIAŁ 1

Wprowadzenie 3

GEORGE L. SPAETH

tłum. K. Cieślak

Artysta, rzemieślnik, prawdziwy chirurg 3

Organizacja opieki: zabieg operacyjny
i specjalistyczna opieka na oddziale
lub w trybie ambulatoryjnym 5

Systemy opieki 6

Kto powinien przeprowadzić zabieg? 6

Ocena wyników: badania kliniczne 7

Zasady szkolenia 9

Zdarzenie chirurgiczne 10

Diagnoza 10

Przygotowanie pacjenta 10

Świadoma zgoda 11

Diagnostyka przedoperacyjna 13

Znieczulenie 14

Techniki operacyjne 14

Opieka pooperacyjna 14

ROZDZIAŁ 2

Znieczulenie w operacjach okulistycznych 17

STANLEY W. STEAD, KEVIN M. MILLER

tłum. M. Udziała

Ocena przedoperacyjna 17

Stany nagłe 18

Znieczulenie miejscowe 18

Znieczulenie kroplowe 18

Znieczulenie kroplowe i wewnątrzgałkowe 19

Iniekcje okolicy oczodołu 20

Blokada nerwu twarzowego 22

Znieczulenie ogólne 23

Powikłania 25

Znieczulenie do zabiegów u dzieci 25

Znieczulenie w operacjach witreoretinalnych 25

Podsumowanie 26

ROZDZIAŁ 3

Zapobieganie zakażeniom 29

TRAVIS A. MEREDITH

tłum. J. Łobowska

Racjonalne uzasadnienie strategiczne 29

Przygotowanie pacjenta 30

Profilaktyka antybiotykowa 30

ROZDZIAŁ 4

Sposoby poznawania nowych technik operacyjnych 35

JUDIE F. CHARLTON

tłum. A. Polak

Wiedza dydaktyczna 36

Przekaz umiejętności 37

Przyszłość w nauczaniu 39

Rozważania etyczne 40

CZĘŚĆ II Zaćma

Stephen A. Obduum

ROZDZIAŁ 5

Chirurgia zaćmy z cięcia w przezroczystej rógówce 43

I. HOWARD FINE, RICHARD S. HOFFMAN

tłum. S. Gajda

Historia 43

Wskazania 45

Klasyfikacje 45

Kontrowersje 46

Ocena przedoperacyjna 47

Techniki	47
Powikłania śródoperacyjne i pooperacyjne	49
Przebieg pooperacyjny i wyniki	50
Wnioski	51

ROZDZIAŁ 6

Twardówkowe cięcia tunelowe: podstawowe metody i zasady 55

NEIL J. FRIEDMAN, DOUGLAS D. KDOH
tłum. S. Gajda

Wytworzenie rany	55
Technika	58
Zamknięcie rany	59
Powikłania	60
Wnioski	60

ROZDZIAŁ 7

Kapsuloreksja 63

THOMAS NEUHANN
tłum. S. Gajda

Terminologia	63
Podstawy kapsuloreksji i wynikające z niej korzyści	63
Technika podstawowa	64
Trudne sytuacje	65
Specjalne techniki chirurgiczne	66
Powikłania i problemy	67

ROZDZIAŁ 8

Standardowe zewnątrztorebkowe usunięcie zaćmy 71

JARED EMERY
tłum. S. Gajda

Wskazania	71
Techniki	72
Kapsulektomia przednia	76

ROZDZIAŁ 9

Techniki rozłamywania jądra 85

BRUCE D. GAYNOR, STEPHEN A. OBSTBAUM
tłum. K. Cieślak

Ewolucja fakoemulsyfikacji	85
Usuwanie jądra	85
Podstawowe zasady rozłamywania jądra	86

ROZDZIAŁ 10

Phaco chop 89

ROGER F. STERNERT
tłum. K. Cieślak

Ewolucja phaco chop	89
Technika phaco chop	91
Narzędzia do techniki phaco chop	93
Przeście do phaco chop	94
Wyzwania phaco chop	95
Powikłania phaco chop	96
Wnioski	97

ROZDZIAŁ 11

Powikłania śródoperacyjne fakoemulsyfikacji oraz chirurgii zaćmy małego cięcia 99

SAMUEL MASKET
tłum. K. Cieślak

Ocena przedoperacyjna	99
Powikłania związane ze znieczuleniem	100
Powikłania związane z raną operacyjną	100
Powikłania związane z przednią kapsuloreksją	103
Powikłania związane z hydrodyssekcją	105
Powikłania związane z tęczówką	106
Powikłania związane z aparatem wiązadłowym	107
Powikłania związane z emulsyfikacją jądra	108
Powikłania związane z usuwaniem kory	110
Powikłania związane z implantacją soczewki	110
Powikłania związane z „dodatnim ciśnieniem”	111

ROZDZIAŁ 12

Chirurgia zaćmy dziecięcej 113

M. EDWARD WILSON
tłum. K. Cieślak

Rodzaje zaćmy dziecięcej	114
Wskazania do operacji	114
Korekcja bezsoczewkowości pooperacyjnej	116
Techniki chirurgiczne	120
Postępowanie pooperacyjne	127
Powikłania chirurgii zaćmy u dzieci	127
Podsumowanie	129

CZĘŚĆ III Rogówka

Peter R. Laibson

ROZDZIAŁ 13**Urazy przedniego odcinka oka 135**

CHRISTOPHER J. RAPUANO

tłum. A. Krawczyk

Postępowanie chirurgiczne 136

Wypadnięcie tęczówki 136

Zszywanie rogówki 136

Urazy soczewki 137

Wypadnięcie ciała szklistego 137

Rany rogówkowo-twardówkowe 137

Ciała obce wewnątrzgałkowe 137

Opieka pooperacyjna 138

ROZDZIAŁ 14**Chirurgia płata spojówki 139**

CHRISTOPHER J. RAPUANO

tłum. A. Krawczyk

Technika operacyjna 139

Postępowanie pooperacyjne 141

ROZDZIAŁ 15**Operacja skrzydlika 143**

CHRISTOPHER J. RAPUANO

tłum. A. Krawczyk

Technika operacyjna 143

Postępowanie pooperacyjne 146

ROZDZIAŁ 16**Keratektomia fototerapeutyczna laserem excimerowym 147**

CHRISTOPHER J. RAPUANO

tłum. M. Pawluczuk-Dybiecka

Wskazania i przeciwwskazania 147

Technika chirurgiczna 148

Opieka pooperacyjna 151

ROZDZIAŁ 17**Przeszczepianie rogówki 153**

H. KAZ SOONG

tłum. A. Krawczyk, M. Pawluczuk-Dybiecka

Historia 153

Wskazania kliniczne do keratoplastyki 155

Bankowanie tkanek oka i dobór dawców 156

Technika chirurgiczna 158

Postępowanie pooperacyjne 171

Powikłania keratoplastyki drążącej 173

ROZDZIAŁ 18**Keratotomia radialna: podstawy i praktyka 181**

J. JAMES ROWSEY

tłum. M. Pawluczuk-Dybiecka

Podstawy chirurgii refrakcyjnej 181

Topografia rogówki 184

Przedoperacyjna selekcja i przygotowanie pacjentów 185

Technika operacyjna 188

Unikanie powikłań podczas zabiegu operacyjnego 193

Opieka pooperacyjna 194

Powikłania 194

Podsumowanie 195

ROZDZIAŁ 19**Laser in situ keratomileusis (LASIK): technika chirurgiczna 197**JONATHAN D. CARR, R. DOYLE STULTING, KEITH P. THOMPSON,
GEORGE O. WARRING

tłum. M. Pawluczuk-Dybiecka

Sprzęt chirurgiczny wykorzystywany w zabiegach LASIK 198

Rozwój techniki LASIK w Emory Vision 198

Wykrywanie i usuwanie błędów 203

ROZDZIAŁ 20**Fotorefrakcyjna keratektomia 207**

RAYMOND STEIN

tłum. A. Krawczyk

Kwalifikacja przedoperacyjna 207

Techniki operacyjne 210

Postępowanie pooperacyjne 215

Podsumowanie 221

ROZDZIAŁ 21**Keratoprotezy: rozwiązanie w sytuacji odrzucenia przeszczepu 223**CLAES H. DOHLMAN, JUAN CARLOS ABAD, ERIC J. DUDENHOEFER,
JOHN M. GRANEY

tłum. A. Krawczyk, M. Pawluczuk-Dybiecka

Modele keratoprotez 223

Badanie pacjenta 223

Dobór pacjentów 224

Technika operacyjna 225

Ocena przedoperacyjna 225

Opieka pooperacyjna	229
Wnioski	232

CZĘŚĆ IV Jaskra

George L. Spaeth

ROZDZIAŁ 22

Wskazania do operacji przeciwjaskrowej	237
---	------------

GEORGE L. SPAETH

tłum. A. Jędruch

Podstawowe zasady chirurgii jaskry	237
Wskazania do operacji	250

ROZDZIAŁ 23

Plat spojówki z podstawą w rąbku	283
---	------------

GÜNTHER K. KRIEGLSTEIN

tłum. A. Jędruch

ROZDZIAŁ 24

Platy spojówki z podstawą w załamku w zabiegach filtrujących	289
---	------------

REBECCA HEAPS WARD, MICHAEL A. KASS

tłum. A. Jędruch

Techniki operacyjne	289
Porównanie płatów z podstawą w załamku z podstawą w rąbku	289
Technika wytworzenia plata spojówki z podstawą w załamku	290
Technika zamknięcia plata spojówki z podstawą w załamku	291
Powikłania	292

ROZDZIAŁ 25

Pierwotny zabieg filtracyjny bez antymetabolitów	295
---	------------

ROGER A. HITCHINGS, WENDY A. FRANKS

tłum. A. Jędruch

Historia rozwoju chirurgii filtracyjnej	295
Zasady współczesnej chirurgii filtracyjnej	295
Przygotowanie do operacji	296
Procedura operacyjna	297
Wyniki	299
Czynniki ryzyka niepowodzenia	299
Przyszłość chirurgii filtracyjnej	300
Zakończenie	300

ROZDZIAŁ 26

Zabieg filtracyjny z 5-fluorouracylem	303
--	------------

RICHARD K. FARRISH II, STEVEN J. GEDDE

tłum. A. Jędruch

Wskazania	303
Przeciwwskazania	304
Technika chirurgiczna	304
Powikłania	305

ROZDZIAŁ 27

Zabieg filtracyjny z mitomycyną C	309
--	------------

TETSUYA YAMAMOTO, YOSHIKI KITAZAWA

tłum. A. Jędruch

Mitomycyna C	309
Technika chirurgiczna zmodyfikowana do zabiegu filtracyjnego z mitomycyną C	310
Opieka pooperacyjna	311

ROZDZIAŁ 28

Przecinanie szwów laserem	313
----------------------------------	------------

GEORGE L. SPAETH

tłum. A. Sokołowska-Oracz

Jak zwiększyć przepływ cieczy wodnistej po zabiegach kontrolowanej filtracji	313
Kiedy zwalniać lub przecinać szwy	316

ROZDZIAŁ 29

Operacje łączone zaćmy i jaskry	319
--	------------

THOMAS W. SAMUELSON

tłum. A. Sokołowska-Oracz

Wskazania	320
Znieczulenie	320
Ważne aspekty przedoperacyjne	321
Technika operacyjna	321
Postępowanie pooperacyjne	326
Chirurgiczne poszerzanie źrenicy	328

ROZDZIAŁ 30

Sztuczne przetoki filtrujące	331
-------------------------------------	------------

TROY M. TANUJ, DALE K. HEUER

tłum. A. Sokołowska-Oracz

Postępowanie przedoperacyjne	332
Znieczulenie	333
Technika operacyjna	333
Modyfikacje techniki operacyjnej	336
Postępowanie pooperacyjne	340

ROZDZIAŁ 31

Trabekuloplastyka laserem argonowym: co to jest i jak działa ... 345CARLO E. TRAVERSO
tłum. A. Sokołowska-OraczWskazania i dobór pacjentów 345
Przygotowanie pacjenta i technika zabiegu 346
Prospektywne badania kliniczne 347
Powikłania 347

ROZDZIAŁ 32

Obwodowa irydooplastyka laserowa .. 349GEORGE L. SPAETH
tłum. A. Sokołowska-OraczWskazania 349
Przygotowanie pacjenta 349
Technika 349
Postępowanie pooperacyjne 350

ROZDZIAŁ 33

Irydotomia laserem Nd:YAG 351GEORGE L. SPAETH
tłum. A. Sokołowska-OraczPrzygotowanie pacjenta 351
Znieczulenie przed zabiegiem 352
Technika 352
Postępowanie pooperacyjne 354
Podsumowanie 355

ROZDZIAŁ 34

Obwodowa irydotomia laserem argonowym 357RONALD L. GROSS
tłum. A. Sokołowska-OraczPrzygotowanie do zabiegu 357
Technika 357
Postępowanie pooperacyjne 359

ROZDZIAŁ 35

Irydektomia chirurgiczna 361GEORGE L. SPAETH
tłum. A. Sokołowska-OraczZnieczulenie 361
Postępowanie przedoperacyjne 361
Technika 363
Postępowanie pooperacyjne 373

ROZDZIAŁ 36

Cyklofotokoagulacja 375ROSARIO BRANCATO, ROBERTO G. CARASSA
tłum. A. Sokołowska-OraczRys historyczny 375
Cyklofotokoagulacja przezrzedówkowa 376
Cyklofotokoagulacja przezrzedówkowa bezkontaktowa 378
Cyklofotokoagulacja przezrzedówkowa kontaktowa 380
Cyklofotokoagulacja przezrzedniczna 384
Cyklofotokoagulacja wewnątrzgałkowa 385

ROZDZIAŁ 37

Cyklokrioterapia 389GEORGE L. SPAETH
tłum. A. PolakWskazania 389
Znieczulenie 390
Postępowanie przedoperacyjne 390
Technika operacji 390
Postępowanie pooperacyjne 391

ROZDZIAŁ 38

Trabekulotomia 395RONALD L. FELLMAN
tłum. A. PolakOcena okulistyczna dzieci 395
Trabekulotomia *ab externo* 402

ROZDZIAŁ 39

Pooperacyjne spłycenie komory przedniej 411LEON W. HERNDON
tłum. A. PolakMechanizmy spłycenia komory przedniej 411
Hipotonia i spłycenie komory przedniej 414
Podwyższone ciśnienie wewnątrzgałkowe i spłycenie komory przedniej 417

ROZDZIAŁ 40

Hipotonia pooperacyjna 421MARTHA MOTUZ LEEN, RICHARD P. MILLS
tłum. A. PolakPrzyczyny hipotonii pooperacyjnej 421
Zespół „niskiego ciśnienia” 423
Zapobieganie hipotonii pooperacyjnej 424
Wskazania do interwencji 425

Reparacja szczeliny oddzielnego ciała rzęskowego	425
Podsumowanie	429

ROZDZIAŁ 41

Nadmierne przeciekanie pęcherzyka filtracyjnego 431

MARY G. LYNCH, REAY H. BROWN
tłum. A. Polak

Nadczynność pęcherzyka filtracyjnego	431
Nieszczelność pęcherzyka filtracyjnego	431
Wskazania do interwencji	432
Leczenie zachowawcze	432
Interwencja chirurgiczna	434
Podsumowanie	439

ROZDZIAŁ 42

Niewydolny pęcherzyk filtracyjny 441

ROBERT RITCH, JEFFREY M. LIEBMAN
tłum. A. Polak

Etapy rozwoju pęcherzyka filtracyjnego	442
--	-----

ROZDZIAŁ 43

Krwotoki nadnaczyniówkowe 451

LOUIS B. CANTOR
tłum. A. Polak

Czynniki ryzyka	451
Zapobieganie	452
Śródoperacyjny krwotok nadnaczyniówkowy	452
Opóźnione krwawienie nadnaczyniówkowe	452
Ultrasonografia	453
Drenaż przestrzeni nadnaczyniówkowej	453

CZĘŚĆ V

Operacje plastyczne w okulistyce

Robert Alan Goldberg

ROZDZIAŁ 44

Orbitotomia: aspekty chirurgiczne ... 457

JONATHAN W. KIM, ROBERT ALAN GOLDBERG, NORMAN SHORR
tłum. M. Korwin-Rujna

Wprowadzenie	457
Dostęp przez mięsko łzowe (Baylisa)	457
Otwarcie przysładowe (Lyncha)	462
Dostęp do ściany dolnej oczodołu przez sklepienie dolne (powieka wahadłowa)	463
Dostęp przez fałd powieki górnej	466
Dostęp więzów do rekonstrukcji oczodołu	467

ROZDZIAŁ 45

Podwinięcie i odwinięcie powieki (entropion, ektropion) 473

MICHAEL J. GROTH
tłum. M. Korwin-Rujna

Podwinięcie powieki (entropion)	473
Wrodzone podwinięcie powieki i epiblefaron	474
Spastyczne podwinięcie powieki	474
Inwolucyjne podwinięcie powieki	475
Bliznowate podwinięcie powieki	477
Odwinięcie powieki (ektropion)	482
Wrodzone odwinięcie powieki	482
Inwolucyjne odwinięcie powieki	482
Odwroćenie punktu łzowego	483
Przysładowe odwinięcie powieki	483
Porażenne odwinięcie powieki	487
Bliznowate odwinięcie powieki	487

ROZDZIAŁ 46

Rekonstrukcja powiek 491

GEORGE C. CHARONIS
tłum. M. Korwin-Rujna

Ubytki powieki dolnej pełnej grubości	492
Rekonstrukcja kąta przysładowego	496
Rekonstrukcja kąta bocznego	498
Wrodzona zmarszczka nakątna	499
Ubytki powieki górnej pełnej grubości	500

ROZDZIAŁ 47

Pełne postępowanie w przypadku opadania powiek 505

NICOLAS UZATEGUI, STEVEN C. DRESNER
tłum. M. Korwin-Rujna

Ocena pacjenta z opadaniem powieki	505
------------------------------------	-----

ROZDZIAŁ 48

Plastyka powiek 519

ROBERT ALAN GOLDBERG, KYLE C. BALCH, CHAIM EDELSTEIN,
NORMAN SHORR, TINA G. LI
tłum. M. Korwin-Rujna

Wprowadzenie	519
Anatomia	519
Ocena powiek i planowanie zabiegu chirurgicznego	522
Zabiegi: plastyka powieki górnej	525
Zabiegi: plastyka powieki dolnej	529
Opieka pooperacyjna i powikłania	532
Podsumowanie	533

ROZDZIAŁ 49**Wyluszczenie (enukleacja) i wypatroszenie gąłki ocznej (ewisceracja) 535**

WILLIAM R. NUNERY, JOHN D. NG, KATHY J. HETZLER
tłum. M. Korwin-Rajna

- Wskazania do wyluszczenia i wypatroszenia gąłki ocznej 535
Czynniki psychologiczne 538
Techniki wyluszczenia gąłki ocznej 538
Założenie implantu oczodołowego 543
Technika wykonania ewisceracji 549
Powikłania po zabiegu enukleacji i ewisceracji 552
Metody ochrony oczodołu po zabiegu enukleacji lub ewisceracji 558
Dopasowanie protezy 558
Podsumowanie 560

ROZDZIAŁ 50**Chirurgia dróg łzowych 561**

ROGER A. DAILEY, SCOTT C. SIGLER, STANLEY M. SAULNY
tłum. M. Korwin-Rajna

- Anatomia 561
Ocena czynności aparatu łzowego 562
Zaburzenia punktów łzowych 564
Zaburzenia kanalików łzowych 565
Niedrożność przewodu nosowo-łzowego 569

ROZDZIAŁ 51**Nieprawidłowy wzrost rzęs 581**

DAVID R. MILSTEIN
tłum. M. Korwin-Rajna

- Znieczulenie 582
Wycięcie powieki pełnej grubości 583
Krioterapia 583
Elektroliza i leczenie laserem argonowo/diodowym 583
Podsumowanie 585

ROZDZIAŁ 52**Biopsja tętnicy skroniowej 587**

DAVID A. WEINBERG, BRIDGET SUNDELL
tłum. M. Korwin-Rajna

- Wskazania 587
Krótki przegląd dotyczący ołbrzymiokomórkowego zapalenia tętnic 588
Istotna anatomia 590
Wybór miejsca wykonania biopsji 593
Technika chirurgiczna 594
Powikłania oraz sposoby ich uniknięcia 599
Podsumowanie 600

CZĘŚĆ VI**Chirurgia mięśni zewnątrzgałkowych**

Craig S. Hoyt

ROZDZIAŁ 53**Chirurgiczne leczenie zeza 605**

DOUGLAS R. FREDRICK, CRAIG S. HOYT
tłum. A. Bart

- Ocena przedoperacyjna 606
Anatomia chirurgiczna 610
Wskazania do leczenia chirurgicznego zeza 612
Technika chirurgiczna 617
Procedury chirurgiczne 619
Decyzje chirurgiczne 636
Powikłania śródoperacyjne 638
Problemy pooperacyjne 639
Opieka pooperacyjna 640
Leczenie chemodenerwacji 640

CZĘŚĆ VII**Chirurgia szkliskowo-siatkówkowa**

William S. Tasman

ROZDZIAŁ 54**Proliferacyjna retinopatia cukrzycowa 647**

DAVID A. QUILLLEN, THOMAS W. GARDNER, GEORGE W. BLANKENSHIP, KIMBERLY A. NEELY
tłum. S. Kwiecień

- Objawy kliniczne 647
Główne badania nad retinopatią cukrzycową 648
Wykonanie panfotokoagulacji 650
Regresja retinopatii cukrzycowej proliferacyjnej 652
Mechanizm działania panfotokoagulacji 653
Powikłania panfotokoagulacji 653
Krioterapia 653
Witrektomia przez część płaską ciała rzęskowego 654

ROZDZIAŁ 55**Cukrzycowy obrzęk plamki 657**

THOMAS W. GARDNER, DAVID A. QUILLLEN, KIMBERLY A. NEELY, GEORGE W. BLANKENSHIP
tłum. S. Kwiecień

- Patofizjologia 657
Leczenie obrzęku plamki 658

ROZDZIAŁ 56

Odwarswienie siatkówki 661

CARL D. REGILLO, WILLIAM E. BENSON

tłum. M. Wojnarowska-Kucharska

Pierwotne odwarswienie siatkówki 661

Procedury wgłobienia twardówki 666

Retinopexja pneumatyczna 678

Balon Lincoffa 681

Pierwotna witrektomia 682

ROZDZIAŁ 57

Chirurgia szkliskowo-siatkówkowa: zastosowanie w zwyrodnieniu plamki związanym z wiekiem 685

THOMAS A. CIULLA

tłum. M. Ulińska

Patofizjologia zwyrodnienia plamki związanego z wiekiem i patohistologia nowotwórstwa naczyńiówkowego 686

Objawy nowotwórstwa naczyńiówkowego 686

Badania obrazowe 688

Fotokoagulacje laserowe 690

Leczenie operacyjne 694

Chirurgia wylewów krwi do ciała szklistego 694

Chirurgia wylewów podsiatkówkowych 694

Usuwanie błon nowotwórstwa naczyńiówkowego 698

Translokacja siatkówki 699

Przeszczepy nablónka barwnikowego 704

ROZDZIAŁ 58

Lentektomia przez *pars plana* 709

MITCHELL S. FINEMAN

tłum. P. Fryczkowski

Ocena przedoperacyjna 709

Powikłania przedoperacyjne 710

Postępowanie przedoperacyjne 712

Techniki operacyjne 712

Postępowanie pooperacyjne 715

Powikłania pooperacyjne 715

Rokowanie 716

ROZDZIAŁ 59

Urazy otwarte gałki ocznej 717

MITCHELL S. FINEMAN

tłum. P. Fryczkowski

Ocena przedoperacyjna 717

Przygotowanie do operacji 719

Techniki operacyjne 719

Postępowanie pooperacyjne 721

Powikłania 722

Rokowanie 723

ROZDZIAŁ 60

Zapalenie wnętrza gałki ocznej: diagnostyka, leczenie, zapobieganie .. 725

HARRY W. FLYNN, ROY D. BROD, DENNIS P. HAN, DARLENE MILLER

tłum. M. Ulińska

Klasyfikacja 725

Występowanie 725

Objawy 726

Diagnostyka różnicowa 727

Postępowanie 728

Witrektomia w zapaleniu wnętrza gałki ocznej – wyniki badań klinicznych 729

Antybiotykoterapia 732

Terapia kortykosteroidami 733

Tkanekowy aktywator plazminogenu 733

Postępowanie z soczewką własną oraz implantem wewnątrzgałkowym w czasie leczenia zapalenia wnętrza gałki ocznej 733

Klasyfikacja zapaleń wnętrza gałki ocznej 734

Zapobieganie 738

Wnioski 739

ROZDZIAŁ 61

Błona nasiatkówkowa i pomarszczenie plamki 741

JENNIFER U. SUNG, ALLEN C. HO

tłum. M. Kmeza-Muszyńska

Etiologia i klasyfikacja 741

Histopatologia 742

Obraz kliniczny 742

Rozpoznanie i badania pomocnicze 742

Przebieg kliniczny i postępowanie 744

ROZDZIAŁ 62

Otworki plamkowe 747

ALLEN C. HO

tłum. M. Kmeza-Muszyńska

Patogeneza 747

Diagnostyka różnicowa zmian poprzedzających i otworów plamki 752

Histopatologia 753

Przebieg naturalny 754

Postępowanie 755

CZĘŚĆ VIII Onkologia

Bertil Damato

ROZDZIAŁ 63

**Podejście terapeutyczne w guzach
galki ocznej 761**BERTIL DAMATO, JAMES J. AUGSBURGER, PATRICK DE POTTER,
NORBERT BORNHOLD, JOHN HUNGERFORD, WILLIAM R. LEE,
CAROL L. SHIELDS, JERRY A. SHIELDS

tłum. M. Zaras

GUZY NACZYNIÓWKI 762

Czerniak 762

Znamię 780

Melanocytoma (znamię barwnikowe tarczy nerwu
wzrokowego) 781

Przerzuty do błony naczyniowej 781

Naczyniak naczyniówki 783

Rzadkie guzy błony naczyniowej 784

GUZY NABŁONKOWE 784Nabłoniak rdzeniowy (*diktyoma*;
medulloepithelioma) 784

Gruczolak i gruczolakorak 784

Torbiele 784

GUZY SIATKÓWKI 785Siatkowieczak (*retinoblastoma*) 785Glejak siatkówkowy (*retinocytoma*) 792Gwiaźdzak (*astrocytoma*) 792

Naczyniak włósniczkowy siatkówki 792

Naczyniak jamisty siatkówki 794

Guzy wazoproliferacyjne 794

Chłoniak wewnątrzgałkowy 794

Odczynowa hiperplazja limfoidalna 795

GUZY SPOJÓWKI 795

Znamię 795

Pierwotna nabyta melanoza z atypią 795

Czerniak 796

Rak 796

Guzy limfoidalne 796

Mięsak Kaposiego 797

Podsumowanie 797

CZĘŚĆ IX Uraz

Giora Treister

ROZDZIAŁ 64

**Urazy oczodołu i aparatu
ochronnego oka 805**ROBERT ALAN GOLDBERG, JEFFREY L. JACOBS,
GEORGE C. CHARONIS, TINA G. LI

tłum. J. Izdebska

Wprowadzenie 805

Zasady oceny i leczenia 805

Postępowanie w przypadkach najczęstszych urazów
807

Rekonstrukcja powieki 810

Ocena i zabiegi naprawcze złamań kości oczodołu
812

ROZDZIAŁ 65

**Urazy tylnego odcinka oka:
teoria i praktyka 821**

GJORA TREISTER, TAMARA WYGNANSKI-JAFFE, JOSEPH MOISEVIEV

tłum. P. Fryczkowski

Terminologia 821

Podstawowe zasady prowadzenia pacjentów
z urazami galki ocznej 822

Procedury chirurgiczne 826

Postępowanie pooperacyjne 833

ROZDZIAŁ 66

**Postępowanie w przypadku
pourazowego zapalenia wnętrza
galki ocznej 837**

TRAVIS A. MEREDITH

tłum. P. Fryczkowski

Obraz kliniczny i rozpoznanie 838

Zagadnienia mikrobiologiczne 838

Leczenie 839

Opieka pooperacyjna 840

Postępowanie w przypadku opóźnionego zakażenia
wewnątrzgałkowego 841

Wyniki 841

Skorowidz 843